

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-402/18-L

Název	Pedagogicko-psychologická poradna, Jablonec nad Nisou, příspěvková organizace
Sídlo	Smetanova 4265/66, 466 01 Jablonec nad Nisou
E-mail	poradna@pppjbc.cz
IČ	70948798
Identifikátor	600033511
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ivana Ullmannová
Zřizovatel	Liberecký kraj
Místo inspekční činnosti	Smetanova 4265/66, 466 01 Jablonec nad Nisou
Termín inspekční činnosti	12. 3., 13. 3., 19. 3. a 6. 4. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti bylo v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek a průběhu poskytovaných poradenských služeb ve školském poradenském zařízení.

Charakteristika

Pedagogicko-psychologická poradna, Jablonec nad Nisou, Smetanova 4265/66 (dále „PPP Jablonec n. N.“ nebo „poradna“, „zařízení“) je školské poradenské zařízení, které zajišťuje pro děti, žáky a studenty a jejich zákonné zástupce, školy a školská zařízení informační, diagnostickou, poradenskou a metodickou činnost. Poskytuje odborné speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické služby a napomáhá při volbě vhodného vzdělávání dětí, žáků nebo studentů a přípravě na budoucí povolání. Poskytování výše

uvedených služeb je v souladu se zřizovací listinou organizace. Regionem, ve kterém PPP Jablonec n. N. poskytuje poradenské služby, je okres Jablonec nad Nisou, v němž je jediným zařízením svého druhu. V případě zájmu zákonných zástupců pečuje i o klienty z jiných regionů.

Hodnocení podmínek poskytování poradenských služeb

PPP Jablonec n. N. poskytuje poradenské služby nově od 1. 7. 2015 v pronajatém prostoru v budově domova mládeže Střední školy řemesel a služeb Jablonec nad Nisou, a to v šestém patře. Zatím je využíváno celkem 12 místností, z toho je osm včetně ředitelny určeno pro přímou práci s klienty. Daří se dodržovat zásadu, že každý odborný pracovník pracující na plný úvazek má k dispozici dobře vybavenou samostatnou místnost. Méně příznivé je užívání vstupní, resp. spojovací chodby také jako čekárny, i když je zřetelná snaha zajistit i zde pro všechny návštěvníky zařízení, zejména pak pro děti předškolního věku a žáky plnící školní docházku, určitý komfort a přívětivé prostředí. Menší část dotyčného patra je zatím bez využití. Do budoucna by zde PPP Jablonec n. N. mohla získat několik dalších místností včetně čekárny. Prostorové dispozice a vybavení všech místností jsou velmi dobré, nábytek je vesměs nový a účelný. Jedna místnost je výrazně prostornější a umožňuje pořádat i různé skupinové akce, školení nebo setkání apod. Prostory školského poradenského zařízení jsou ve vztahu ke klientům bezpečné. Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany klientů (děti, žáci, studenti) jsou obsaženy ve vnitřním řádu PPP Jablonec n. N. a v bezpečnostní dokumentaci. Vedení zařízení analyzuje případná rizika v oblasti bezpečnosti při činnostech s klienty. K zajištění první pomoci má zařízení vypracovaný traumatologický plán. Zaměstnanci zařízení jsou opakovaně školeni o bezpečnosti a ochraně zdraví a se zásadami poskytování první pomoci. Vedení poradny pravidelně zajišťuje provádění kontrol elektrických zařízení a odstranění zjištěných závad. Objekt, v němž se poradna nachází, je důsledně zabezpečen před vniknutím neoprávněných osob uzamčením s přístupovým systémem, v přízemí budovy se nachází vrátnice a kamerový systém. Celkově budova není bezbariérová, ale řešení vstupu do budovy a rekonstruovaný výtah umožňují přijatelný přístup většině případně handicapovaných klientů. Zařízení vede knihu úrazů, ke dni kontroly nebyly evidovány žádné úrazy.

První osobní kontakt s klienty probíhá v přijímací místnosti, v níž jsou přijímány žádosti o poskytnutí poradenských služeb a nachází se v ní uzamykatelná kartotéka operativní evidence. Pro administraci spojenou s evidencí klientů poradna využívá software, který byl vyvinut přímo pro potřeby tohoto typu školského poradenského zařízení. Vybavení osobními počítači, tiskárnami, mobily a podobnou technikou je přiměřené potřebám jednotlivých zaměstnanců. Pro terénní práci ve školách nemá PPP Jablonec n. N. k dispozici žádný osobní automobil, standardně jsou při výjezdech využívány veřejná doprava a vlastní soukromé osobní automobily. PPP Jablonec n. N. využívá pro informování veřejnosti a prezentaci své činnosti poměrně podrobné webové stránky, v době inspekční činnosti však nebyly všechny informace a údaje zcela přesné a aktuální a vedení poradny předpokládá v blízké době určitou celkovou rekonstrukci těchto stránek.

Ředitelka PPP Jablonec n. N. byla jmenována na základě konkurzního řízení a splňuje požadované kvalifikační předpoklady, rozsah její přímé práce s klienty je v souladu s příslušným nařízením vlády. Z doby konkursního řízení (jaro 2012) pochází koncepce rozvoje organizace, která však od té doby nebyla inovována a ani evaluována. Při řízení realizuje ředitelka vizi rozvoje poradny založenou na realistické znalosti podmínek a možností poskytování poradenských služeb, spolupráci se školami a školskými zařízeními i plnění metodické funkce poradny v oblasti výchovného poradenství, prevence rizikového chování, podpory inkluzivního vzdělání apod. Zavedla systém pravidelných pracovních

porad, které vede osobně. To umožňuje pružnou vzájemnou informovanost pracovníků a okamžité řešení organizačních záležitostí. Kontroluje kvalitu poskytovaných služeb a vydaných zpráv a doporučení, ke kontrole vlastní práce vede také všechny zaměstnance.

Personální podmínky jsou z hlediska odborné kvalifikace a potřeb práce v tomto typu školského poradenského zařízení na požadované úrovni, všichni odborní pracovníci jsou plně kvalifikováni. Odborný tým tvoří dvě psychologičky (včetně ředitelky) pracující na plný úvazek, pět speciálních pedagožek (v celkovém úvazku 4,20), dvě spisové a administrativní pracovnice (celkem 1,50 úvazku) a dočasně také sociální pracovník (úvazek 1,00), který však výhledově dokončí magisterské studium psychologie a posílí tak psychologický úsek. Přijímání nových odborníků odpovídá dlouhodobě stavu v poradnách obdobné velikosti, sídlících v bývalých okresních městech – daří se získávat kvalifikované speciální pedagogy, resp. pedagožky (včetně náhrad za rodičovskou dovolenou), náročnější je získat psychology, resp. psychologičky. Kvalifikační předpoklady jsou u nich výrazně přísnější, bez možnosti jakýchkoli výjimek, a trh práce pro ně nabízí řadu lukrativnějších a atraktivnějších pozic. Věkové složení pedagogických pracovníků je různorodé, výrazně je zastoupena kategorie ve věku 51 let až důchodový věk (3,50 z 8,20 na přepočtené úvazky), příznivé je, že srovnatelně je zastoupena také kategorie pod 30 let. K prohlubování odbornosti vytváří vedení organizace dobré podmínky. Ředitelka stanovuje priority vzdělávání v rámci individuálního a společného vzdělávání a samostudia, respektuje při tom zájmy pracovníků a jejich odbornou profilaci. Dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se speciální pedagogové a psychologové účastní v rámci vzdělávacích aktivit Národního ústavu pro vzdělávání (NÚV), Národního institutu dalšího vzdělávání (NIDV) a dalších akreditovaných vzdělávacích zařízení. Vzdělávací akce byly v posledním období zaměřeny např. na problematiku diagnostiky školní připravenosti, poruch učení a jejich reedukace, rizikového chování žáků a jeho prevenci, osvojování nových diagnostických metod a v neposlední řadě aplikaci změn v oblasti zákonných norem ve školství. Část těchto vzdělávacích akcí je realizována v rámci udržitelnosti projektu Poradenství v Libereckém kraji, a to ve spolupráci s ostatními školskými poradenskými zařízeními v kraji nebo vlastními silami. Důležitou součástí zvyšování odborné úrovně organizace jsou supervizní setkání realizované kvalifikovaným vnějším supervizorem řádově jednou za dva měsíce. Zvláštní pozornost věnuje ředitelka organizace nově nastupujícím psychologům nebo speciálním pedagogům, pro které je zajištěn propracovaný systém úvodních stáží uvnitř organizace i vzdělávání mimo její rámec. Začínající poradenští pracovníci mají přiděleného uvádějícího pracovníka a absolvují týdenní kurz organizovaný NÚV pro nové a začínající poradenské pracovníky. U svých kolegů psychologů, speciálních pedagogů i sociálních pracovnic absolvují hospitace.

V roce 2017 byl rozpočet organizace pokryt finančními zdroji ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání, třemi rozvojovými programy MŠMT (např. „Navýšení kapacit ve školském poradenském zařízení“ na mzdy pro dva speciální pedagogy) a příspěvkem na provoz a opravy od zřizovatele. Z úřadu práce zařízení získalo finanční prostředky na plat sociálního pracovníka. Zařízení provozuje doplňkovou činnost (kurzy pro klienty, pronájmy nebytových prostor a prodej publikací), zisk z této činnosti je využíván ve prospěch hlavní činnosti zařízení, např. zakoupením přístroje BIOFEEDBACK na stimulaci mozku. Ve sledovaném období zařízení nevyužilo finanční prostředky z projektů ESF. Pracovníci PPP Jablonec n. N. jsou zapojeni do individuálních systémových projektů zaměřených na další podporu poradenských služeb a inkluze.

Hodnocení průběhu poradenských služeb

Ve školním roce 2016/2017 PPP Jablonec n. N. poskytla poradenské služby 1874 klientům z 370 mateřských (dále „MŠ“), základních (dále „ZŠ“) a středních (dále „SŠ“) škol (s malým podílem klientů školsky nezařazených). Oproti předchozímu školnímu roku šlo o pokles počtu klientů asi o 7 % vysvětlitelný především změnou celého systému poradenských služeb po 1. 9. 2016. V aktuálním školním roce počet klientů opět mírně roste. Důležité je, že PPP Jablonec je schopna vyhovět všem žádostem o poskytnutí poradenské služby v předepsaných lhůtách a nepraktikuje ani dočasnou regulaci přijímání nových žádostí. Jsou dodržovány také lhůty pro vypracování zpráv a doporučení. Zřetelná je erudice odborných pracovníků a jejich důsledná snaha respektovat zájmy a potřeby klientů. Činnosti jsou nejvíce zaměřeny na individuální psychologickou a speciálně pedagogickou diagnostiku. Kromě diagnostiky, psychologické a speciálně pedagogické intervence, informační a metodické činnosti, se ve zvýšené míře věnuje screeningům pro orientační posouzení školní zralosti dětí v MŠ a screeningům pro orientační posouzení specifických poruch učení u žáků 2. a 3. ročníků ZŠ. Díky této činnosti jsou děti a žáci se speciálně vzdělávacími potřebami včas identifikováni. Tradici mají také skupinová vyšetření na školách zaměřená na pomoc při volbě dalšího vzdělávání u vycházejících žáků základních i středních škol. Celkově se skupinová vyšetření v různých formách a k různému účelu týkají ročně téměř jednoho tisíce žáků. Dále PPP Jablonec n. N. poskytuje za úplaty tzv. nadstandardní služby, jako např. biofeedback, logopedickou nápravu, program pro trénink paměti a pozornosti. Je však nutné, aby organizace rozlišila a specifikovala jasně, přehledně a srozumitelně standardní a nadstandardní činnosti, a zároveň o všech okolnostech včetně ceníku těchto nadstandardních služeb předem informovala zákonné zástupce.

V poslední době, zvláště v souvislosti s aplikací nových právních předpisů po 1. 9. 2016, významně vzrůstá podpora poskytovaná samotným školám a jednotlivým kategoriím pedagogických pracovníků. Jde zejména o nárůst počtu metodických konzultací učiteli všech druhů škol regionálního školství. Poradně se daří spolu se školami podílet se na zpracování a pravidelném vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, pokud je zpracování těchto plánů závazně doporučeno. Vedení PPP Jablonec n. N. prosazuje myšlenku vstřícnosti vůči žákům a školám tím, že poradenské služby mají být realizovány podle potřeb také přímo ve školách, podporuje tedy časté výjezdy zejména speciálních pedagožek do terénu. Nevyhýbá se ani případným návštěvám v bydlišti klientů (v Tanvaldě mohou pracovníci pro konzultace využívat zázemí jedné místní organizace), ojedinele podle potřeby i přímo v rodinách.

Poradna má dlouhodobě propracovaný systém metodického vedení a pomoci výchovným poradcům ZŠ a SŠ, které považuje za své nejdůležitější bezprostřední spolupracovníky při realizaci péče o žáky se SVP. Pořádá pro ně během školního roku okolo osmi půldenních metodických setkání nebo podobných akcí někdy i za účasti odborníků z praxe a z jiných organizací. S podobnou frekvencí se poradna snaží zorganizovat odborná setkání metodické porady tzv. dyslektickým asistentkám a dalším učitelkám v MŠ a ZŠ. Metodické vedení s metodiky prevence rizikového chování na školách probíhalo zatím většinou individuálně nebo společně s výchovnými poradci, což souviselo i s tím, že úvazek metodiky prevence v PPP Jablonec n. N. byl v minulých letech relativně malý a teprve od 1. 3. 2018 je zajišťován pro tuto činnost kvalifikovanou pracovnící (zástupkyně ředitelky) v přiměřeném rozsahu 0,5. Metodické vedení asistentů pedagoga (v uplynulém školním roce PPP Jablonec n. N. doporučila zřízení této pozice jako významné podpůrné opatření v 79 případech,

většinou v rozsahu 0,25 až 0,50 úvazku) je zatím nesystematické a převážně individuální, pokud sami asistenti pedagoga naváží s poradnou kontakt. Možné a žádoucí posílení této metodické pomoci by však zřejmě vyžadovalo přijetí dalšího odborníka.

Vedení organizace dlouhodobě klade důraz na zajištění a používání kvalitních psychologických diagnostických nástrojů. Využívány jsou standardizované nástroje, metody a postupy s uplatněním norem v rámci české populace. Na vytváření některých norem se v minulosti PPP Jablonec n. N. aktivně podílela. Jsou stanovena vnitřní pravidla užití psychologické diagnostiky vzhledem k účelu diagnostiky a věku klientů. V tomto smyslu také funguje systém vnitřní kontroly, který zajišťuje stejné, nebo srovnatelné užití nástrojů psychologické a speciálně pedagogické diagnostiky všemi odborníky. Základem psychologické diagnostiky jsou výkonové testy schopností. Z analýzy vzorku spisů klientů vyplývá, že jsou důsledně dodržovány postupy při vyhodnocování, interpretaci výsledků a stanovení závěrů jednotlivých metod, což se pozitivně promítá také do věcné správnosti a srozumitelnosti závěrů a doporučení. Zřejmě je také snaha propojovat psychologickou a speciálně pedagogickou diagnostiku a případně pracovat s relevantními poznatky poskytnutými jinými odborníky mimo poradnu. Uplatňovány jsou rovněž prvky dynamické diagnostiky. Speciální pedagožky také využívají nestandardizované diagnostické nástroje, které akceptují obecně uznanou normu, a zároveň si vytvářejí vlastní pomocné diagnostické nástroje, které průběžně revidují a aktualizují, aby odpovídaly novým aktuálním možnostem praxe.

Klient, jenž je vyšetřen v PPP Jablonec n. N., má založen svůj osobní spis. Z analýzy vzorku spisů klientů vyplývá, že dokumentace je vedena řádně v souladu s právními předpisy včetně dodržení stanovených termínů pro vyšetření klienta, písemných informovaných souhlasů zákonných zástupců klientů, vydání zprávy z vyšetření a doporučení ke vzdělávání. Dále spisy obsahují záznamy z psychologických a speciálně pedagogických vyšetření, záznamy anamnestických údajů, zápisy z konzultací s pedagogy škol. Je zřejmé, že k řešení speciálně vzdělávacích potřeb dítěte, žáka či studenta přistupuje poradna komplexně a získává podklady z více zdrojů, kromě pedagogických pracovníků škol např. od lékařů a dalších odborníků.

PPP Jablonec n. N. dlouhodobě a systematicky rozvíjí partnerskou spolupráci s řadou regionálních i nadregionálních institucí a organizací. Kromě škol v systému regionálního školství a dalších školských zařízení je stěžejné spolupráce se zřizovatelem, jímž je Liberecký kraj, bez jehož spoluúčasti, resp. spoluúčasti krajského úřadu, by nebylo možné realizovat nedávné stěhování a rekonstrukce prostor. Analogicky to platí o spolupráci se střední školou, v jejímž objektu organizace sídlí. Specifická je úzká spolupráce s dalšími třemi PPP v kraji a regionálními speciálně pedagogickými centry a střediskem výchovné péče. Zařízení má také bohaté kontakty s dalšími organizacemi poskytujícími poradenství mimo školství (rodinné aj. poradny), institucemi typu Policie ČR, Probační a mediační služba, orgány sociálně právní ochrany dětí aj. Dlouhodobě je také velmi přínosná odborná spolupráce s lékaři, klinickými logopedy a psychology ve zdravotnictví.

Závěry

Silné stránky

Kvalifikace a erudice odborných pracovníků je pružně propojena s týmovou spoluprací, profesní růst a výměna zkušeností jsou zajištěny jak pro začínající, tak pro pokročilé pracovníky.

Od roku 2016 se i přes prudký nárůst administrativy a změny v pravidlech a legislativě daří dodržovat základní lhůty poskytování poradenských služeb a pružně vycházet vstříc klientům.

Příkladný je systém tzv. screeningových vyšetření v MŠ a ZŠ umožňující efektivní a včasné vyhledávání žáků s možnými speciálními vzdělávacími potřebami, pro něž je pak realizována promyšlená a cílená diagnostika.

Slabé stránky

Koncepce rozvoje organizace byla zpracována pro účely konkursního řízení na místo ředitele v roce 2012 a od té doby nebyla aktualizována a ani vyhodnocována.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského poradenského zařízení

Realizovat ve spolupráci s provozovatelem objektu rozšíření prostor poradny.

Zlepšit komfort klientů poradny zřízením vybavené čekárny.

Nadále využívat všech možností zvýšení počtu odborných pracovníků PPP.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina, úplné znění ze dne 27. 6. 2017 č. j.: ZL-30/17-Š
2. Výpis správního řízení ze dne 17. 7. 2015 č. j. MSMT-25071/2015-2 o změnách v rejstříku škol a školských zařízení
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, viz [https://www.profa.uiv.cz/rejskol/pedagogicko-psychologická poradna](https://www.profa.uiv.cz/rejskol/pedagogicko-psychologicka-poradna) ze dne 9. 3. 2017
4. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitelky příspěvkové organizace Pedagogicko-psychologická poradna, Jablonec nad Nisou, Palackého 48, s účinností od 1. srpna 2012 na období šesti let, ze dne 31. 5. 2012
5. Vnitřní řád ze dne 1. 9. 2016
6. Plány práce na školní roky 2016/2017 a 2017/2018
7. Koncepce rozvoje organizace ze dne 20. 2. 2012 zpracovaná pro účely konkursního řízení
8. Směrnice o rozvržení přímé a nepřímé pracovní doby zaměstnanců PPP ve verzi ze dne 13. 3. 2018
9. Výroční zprávy o činnosti organizace za školní roky 2015/2016 a 2016/2017
10. Zápisy z měsíčních porad organizace ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018
11. Personální dokumentace (doklady o odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků)
12. Plány prohlubování kvalifikace a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2016/2017 a 2017/2018
13. Vzor formuláře „Konkrétní informace o poradenské službě“
14. Vzor formuláře „Informace o poradenské službě“
15. Dokumentace ke zhodnocení finančních podmínek školy
16. Dokumentace ke zhodnocení BOZ
17. Inspekční zpráva ČŠI ze dne 31. 5. 2012, čj. ČŠIL-355/12-L
18. Osobní spisy klientů vedené ve školním roce 2017/2018 (vzorek)
19. Osobní spisy klientů (vzorek)
20. Výkaz zisku a ztráty 12/2017
21. Hlavní kniha účetnictví 12/2017
22. Účtový rozvrh pro rok 2017

23. Finanční vypořádání dotací a návratných finančních výpomocí poskytovaných příjemcům přímo ze státního rozpočtu nebo státních finančních aktiv prostřednictvím kraje
24. Směrnice – vnitřní řád PPP Jablonec nad Nisou bod 6) Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví klientům
25. Kniha úrazů
26. Registr pracovních rizik BOZP – rizika, prevence rizik
27. Systém školení BOZP zaměstnanců (vstupní, periodické)
28. Traumatologický plán
29. Deník BOZP a Požární kniha
30. Požární poplachová směrnice
31. Záznam o školení vedoucích zaměstnanců BOZP
32. Záznam o školení požární ochrany
33. Periodické školení BOZP včetně jmenného seznamů zaměstnanců a testů
34. Výpis spotřebičů po vykonané revizi ze dne 8. 3. 2018
35. Bezpečnostní dokumentace ze dne 9. 8. 2017
36. Webové stránky organizace na adrese www.pppjbc.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy:

PhDr. Vladimír Piša, školní inspektor

Vladimír Piša, v. r.

Bc. Irina Kopčanová, kontrolní pracovnice

Irina kopčanová, v. r.

Mgr. Pavla Křepelková, školní inspektorka

Pavla Křepelková, v. r.

V Liberci 30. 4. 2018

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy:

Mgr. Ivana Ullmannová,
ředitelka školského poradenského zařízení

Ivana Ullmannová, v. r.

V Jablonci nad Nisou 4. 5. 2018